

Samen voor een sterk en stabiel Stadskanaal

**Bestuursakkoord 2010-2014
PvdA, CDA, ChristenUnie, GBS**

Samen voor een sterk en stabiel Stadskanaal

Bestuursakkoord 2010-2014
PvdA, CDA, ChristenUnie, GBS

*Dit akkoord is in opdracht van de fracties van de PvdA, het CDA, de ChristenUnie en GBS opgesteld door:
J.W. van de Kolk (PvdA), T. Kanter (PvdA), R.P. Plieger (CDA), J. Bessembinders (CDA), I.J. Sterenborg-Kooij
(CU), H.J. Hamster (CU), H.T. Bieze (GBS) en P.W. Gelling (GBS).*

INHOUDSOPGAVE

<u>Inhoud</u>	<u>Blz:</u>
Voorwoord	3
Welzijn en Zorg	4/5
Wonen en Voorzieningen	6/7
Jeugd en Educatie	8
Economie en Arbeidsmarkt	9
Ruimte en Milieu	10
Bestuur en Dienstverlening	11
Financiën	12

Voorwoord

Stadskanaal is een vitale gemeente met een belangrijke centrumfunctie in de Veenkoloniën. De inzet van dit bestuursakkoord is om die vitaliteit en de centrumfunctie, ook in een periode waarin de gemeente te maken krijgt met forse bezuinigingen, te behouden. Dit bestuursakkoord is beleidsarm geformuleerd. Investeringsen waarover in de vorige periode besluiten zijn genomen worden uitgevoerd en nieuwe investeringen moeten worden afgewogen tegen de bezuinigingsopgaven. Dit akkoord is tot stand gekomen met respect voor elkaars specifieke politieke denkbeelden en uitgangspunten. Het bestaande beleid ten aanzien van zondagsactiviteiten en de coffeeshop wordt gerespecteerd. Uitbreiding van de zondagsactiviteiten is een vrij onderwerp.

Het is al lang de wens van de raad om te komen tot een nieuwe programma-indeling van de begroting. De Financiële verordening gemeente Stadskanaal 2008 schrijft voor dat de raad bij de aanvang van een nieuwe raadsperiode, de programma-indeling voor de komende raadsperiode vaststelt (artikel 2). De programma's in dit bestuursakkoord kunnen wat de coalitiepartijen betreft model staan voor die nieuwe indeling van de programmabegroting.

Dit bestuursakkoord kent zeven programma's. In deze programma's zijn de speerpunten verwerkt die, op 15 maart 2010, tijdens het fractiebreed overleg door de diverse fracties naar voren zijn gebracht. Tijdens datzelfde fractiebreed overleg hebben alle fracties ook aangegeven wat in hun ogen de beste coalitie zou zijn.

Behalve D66 heeft iedere fractie aangegeven dat de PvdA en het CDA in ieder geval deel moeten uitmaken van de coalitie. Daarnaast zijn er diverse opties aangegeven voor een derde partij. Op 15 en 16 maart 2010 heb ik met de diverse fracties afzonderlijk gepraat en op 18 maart 2010 gezamenlijk met de PvdA en het CDA.

Uit de diverse overleggen is duidelijk geworden dat de eerste optie van de PvdA, een twee partijencoalitie met het CDA niet mogelijk is, daar het CDA deze optie te smal en daarom niet gewenst vindt. De eerste optie van het CDA, een drie partijencoalitie met de PvdA en de ChristenUnie (CU), is niet mogelijk omdat de PvdA deze optie, gezien de politieke verhoudingen in de raad, onwenselijk vindt.

Op de avond van 18 maart 2010 heb ik, na allerlei opties te hebben verkend, de beide fracties voorgesteld een onderzoek in te stellen naar een vier partijencoalitie. Een evenwichtige coalitie met een breed draagvlak in de raad. Nadat beide fracties daar positief op hebben gereageerd, heb ik op 24 maart 2010 alle fracties op de hoogte gebracht dat ik ga onderzoeken of een coalitie van de PvdA, het CDA, de ChristenUnie en GBS mogelijk is.

Tijdens de daaropvolgende onderhandelingen hebben wij de conceptteksten ook naar de niet coalitiepartijen gestuurd met het verzoek om een reactie. Alle drie partijen hebben daar gebruik van gemaakt.

Het bestuursakkoord wordt in de eerstvolgende programmabegroting verder uitgewerkt en geconcretiseerd.

Roel van der Molen
formateur

Welzijn en Zorg

Doelstelling en beoogde effecten

Inleiding

In de afgelopen jaren heeft de gemeente een steeds grotere taak in de maatschappelijke ondersteuning gekregen door nieuwe taakvelden waaronder delen uit de AWBZ, de toenemende zorgvraag door (dubbele) vergrijzing en extramuralisatie. De implementatie van de nieuwe taken zal in de komende jaren onverminderde aandacht vragen.

Wat willen wij bereiken?

Meedoen en het versterken van de leefbaarheid staan centraal. Daarbij gaan wij uit van een viertrapsmodel:

- Iedereen is zelf verantwoordelijk voor de inrichting van zijn of haar leven.
- De zorgzame samenleving (civil society) willen wij stimuleren. Inwoners zijn niet alleen verantwoordelijk voor zichzelf maar ook voor elkaar.
- Er is sprake van algemene lokale voorzieningen. Wij willen voorzien in collectieve ondersteuning van participatie waarvan alle burgers gebruik kunnen maken.
- Specifieke voorzieningen voor inwoners die het nodig hebben. Wij willen voorzien in een individueel ondersteuningsaanbod voor kwetsbare inwoners.

Via het wijkgericht werken wordt het nemen van eigen verantwoordelijkheid voor de eigen leef- en woonomgeving gestimuleerd.

Door samenwerking met diverse maatschappelijke instellingen, willen wij op elkaar afgestemde maatregelen en voorzieningen realiseren. De gemeente heeft hierin een regierol.

Het programma Welzijn en Zorg bevat de volgende beleidsvelden

De volgende prestatievelden van de Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo) zijn op dit onderwerp van toepassing: Sociale samenhang en leefbaarheid, Informatie en advies, Ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers, Bevorderen deelname maatschappelijk verkeer en zelfstandig functioneren van mensen met beperkingen, Voorzieningen voor mensen met beperkingen, Maatschappelijke opvang & Openbare Geestelijke Gezondheidszorg & Verslavingszorg, Aangepast wonen en wonen met zorg.

Daarnaast zijn ook andere wettelijke kaders relevant die nauw samenhangen met de prestatievelden van de Wmo. De beleidsvelden binnen dit programma zijn: Welzijn, Lokaal sociaal beleid, Gezondheidsbeleid, Ouderenbeleid, Vrijwilligersbeleid, Gehandicaptenbeleid, Minimabeleid, Schuldhulpverlening, Algemeen maatschappelijk werk, Emancipatie, Sociaal cultureel werk, Lijkbezorging.

De speerpunten van het beleid

- Het zorg- en welzijnsbeleid van de gemeente is erop gericht om de hulp en ondersteuning aan inwoners zoveel mogelijk in de directe woon- en leefomgeving aan te bieden (wijkgericht werken).
- Inwoners krijgen voorlichting over voorzieningen en ondersteuning om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen.
- Er is financiële ondersteuning voor kinderen die door gebrek aan geld niet mee kunnen doen aan activiteiten op het gebied van sport en cultuur.
- De gemeente ondersteunt vrijwilligers en mantelzorgers.
- De gemeente stimuleert gezondheids- en ouderenzorgvoorzieningen waaronder de clustering van de 1e lijnszorg in Musselkanaal, het streekziekenhuis en verpleeghuizen.
- Om de gezondheid van onze inwoners te bevorderen, nemen wij preventieve maatregelen en treffen wij gezondheidsbevorderende voorzieningen.
- Wij ontwikkelen preventieve maatregelen op het gebied van Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ).

- Het Centrum voor Jeugd, Gezin en Veiligheid versterkt haar coördinerende rol in de aanpak van de drugsproblematiek, alcoholproblematiek, psychiatrische problematiek, woonoverlast en de aanpak van criminele jeugdgroepen en meerplegers.

Wonen en Voorzieningen

Doelstelling en beoogde effecten

Inleiding

Leefbaarheid is een belangrijk thema de komende jaren. Een door ontgroening en vergrijzing veranderende bevolkingssamenstelling is van invloed op het wonen, de woonomgeving en de voorzieningen in Stadskanaal. Een gewijzigde bevolkingssamenstelling betekent dat mensen andere wensen hebben en andere eisen stellen aan hun woning, hun woonomgeving en de voorzieningen waarvan zij gebruikmaken.

Wij willen inwoners betrekken bij het gemeentelijk beleid. Betrokkenheid van inwoners staat daarom centraal in het programma wonen en voorzieningen. Wij stimuleren onze inwoners om met ons mee te denken over de inrichting en het beheer van hun directe leefomgeving. Dit mede vanuit de gedachte dat mensen zich meer verantwoordelijk voelen voor hun woonomgeving als zij betrokken zijn bij de inrichting ervan.

Wat willen wij bereiken?

Wij zijn een aantrekkelijke woongemeente en hebben onze regiofunctie behouden. Een gevarieerd en kwalitatief hoogwaardig woningen- en voorzieningenaanbod, dat aansluit bij de wensen van onze inwoners.
Het vergroten van de veiligheid en leefbaarheid in de kernen.
Voor iedereen een betaalbare en passende woning in een prettige leefomgeving.

Het programma Wonen en Voorzieningen bevat de volgende beleidsvelden

Openbare Verlichting, Verkeersveiligheid, Wijkbeheer (groen en grijs), Wijkaanpak, Algemeen accommodatiebeleid, Speelplaatsen, Stedelijke Vernieuwing, Volkshuisvesting, Sport en Cultuur (Kunst en cultuur, Beeldende kunst, Kunstzinnige vorming, Bibliotheekzaken, Amateurkunst, Musea, Theater Geert Teis, Monumentenzorg).

De speerpunten van het beleid

- De gemeente stimuleert initiatieven vanuit de bevolking met betrekking tot de inrichting en het onderhoud van de woonomgeving.
- Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties worden wijkprogramma's opgesteld.
- De gemeente stimuleert dat er in elke wijk of in een combinatie van wijken een wijkvertegenwoordiging is.
- De wijkontwikkeling (waaronder sloop, nieuwbouw en woningverbetering) wordt doorgezet. Afspraken met woningbouwcorporaties worden vastgelegd in een lokaal akkoord wonen 2011-2015. Bij de herinrichting van de wijken wordt gelet op duurzaamheid, verbetering van de leefbaarheid, de sociale samenhang en de mogelijkheid voor kleinschalige economische activiteiten.
- De buurtagent moet zichtbaar zijn in de wijk en contacten onderhouden.
- De gemeente zorgt voor voldoende aanbod - in vorm en prijs - van woningen, rekening houdend met verschillende doelgroepen.
- De gemeente voert de regie bij voorkoming en bestrijding van overlast.
- De gemeente zet zich maximaal in om langdurige leegstand en verpaupering te bestrijden.
- Een gezonde levensstijl en maatschappelijke en sociale participatie van inwoners wordt aangemoedigd door het stimuleren van sport en bewegen.
- Het Theater Geert Teis (TGT) is een belangrijke culturele voorziening in de regio met grote promotionele waarde voor de gemeente. Op zeer korte termijn start er een onderzoek naar het toekomstperspectief van het TGT, met als doel om de huidige positie te behouden en waar mogelijk te versterken. Het onderzoek moet uitwijzen of een tweede multifunctionele zaal haalbaar is en of er mogelijkheden zijn voor verzelfstandiging van het theater.

Als een tweede zaal niet haalbaar blijkt te zijn, wordt het theater zodanig gerenoveerd dat het zijn huidige representatieve functie kan behouden. Het onderzoek moet opleveren op welke wijze dit dan het beste kan gebeuren. In afwachting van het onderzoek wordt er niet geïnvesteerd in het theater. Besluitvorming over de toekomst van het TGT vindt plaats in het najaar van 2010.

- In Stadskanaal-Noord wordt (op het terrein van het sportpark Noord) een multi-functionele accommodatie (mfa) gebouwd, met daarin een gymzaal, de kleed- en clubaccommodatie van de voetbalvereniging SPW, een buurtvoorziening, een peuterspeelzaal en kinderopvang. Binnen de in de "Nota Beleidsprioriteiten Begroting 2010" genoemde bedragen en beschikbare middelen door boekwinst van de voormalige Burg. Lieseschool en gereserveerde gelden voor renovatie van het kleed-/clubgebouw van SPW wordt de mfa gebouwd, worden de velden van SPW herschikt en vernieuwd (één kunstgrasveld en één natuurgrasveld) en wordt de MAC-baan, inclusief grondaankoop, gerealiseerd.

Jeugd en Educatie

Doelstelling en beoogde effecten

Inleiding

De aandacht voor jeugd, gezin en educatie staat centraal bij dit thema. Het ondersteunen, begeleiden en verbeteren van de ontwikkelingskansen van de jeugd zal de komende jaren in relatie tot het arbeidsmarktbeleid, gezondheidsbeleid, zorg en welzijn in een samenleving die vergrijst en ontgroent de nodige aandacht vragen.

Wij zetten in op het ontwikkelen en uitvoeren van een jeugdbeleid dat gericht is op preventie en het vergroten van ontwikkelingskansen van jongeren. De samenhang en afstemming in de hulpverlening aan jeugd en gezin moet worden versterkt.

Wat willen wij bereiken?

- Kwalitatief goed onderwijs waarbij wij de mogelijkheden voor het volgen van beroepsonderwijs willen uitbreiden.
- De vroegtijdige schooluitval is tot een minimum teruggedrongen.
- Jongeren hebben een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt.

Het programma Jeugd en Educatie bevat de volgende beleidsvelden

Openbaar en bijzonder onderwijs, Lokaal onderwijsbeleid (algemeen en huisvesting), Leerlingenvervoer, Leerplicht, Welzijn jeugd, Kinderopvang.

De speerpunten van het beleid

- Jongeren worden voorbereid op een volwaardige participatie in de samenleving.
- Dreigende (onderwijs)achterstandssituaties bij kinderen worden tegengegaan met het vormen van voor- en vroegschoolse educatie en/of ondersteuning.
- Doorontwikkelen van Centra voor Jeugd en Gezin en Veiligheid; de dienst- en hulpverlening rond kinderen, jongeren en het gezin werken nauw samen.
- Voortijdig schooluitval door jongeren wordt tegengegaan.
- De gemeente zet zich in voor uitbreiding van het onderwijsaanbod. Gestreefd wordt onder andere naar de komst van MBO+ /HBO-opleidingen, praktijkopleidingen en passend onderwijs.
- Jongeren moeten worden behouden voor de samenleving van Stadskanaal. Er wordt gestreefd naar een optimale aansluiting van het onderwijs op de behoefte van de arbeidsmarkt en naar voldoende werkgelegenheid en huisvesting voor jongeren.
- De gemeente streeft naar een gezonde en weerbare leefstijl van jongeren door samen met onderwijs, gezondheidszorg en diverse maatschappelijke organisaties een passend aanbod te ontwikkelen, gericht op voorlichting, preventie en (woon)begeleiding.

Economie en Arbeidsmarkt

Doelstelling en beoogde effecten

Inleiding

Werken is belangrijk voor deelname aan de samenleving. Wij vinden het belangrijk dat al onze inwoners volwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen. Wij zetten daarom in op het creëren en behouden van werkgelegenheid en op het toeleiden van mensen naar werk.

Wat willen wij bereiken?

Wij zijn een aantrekkelijke vestigingsplaats voor nieuwe bedrijven en bieden voldoende kansen aan onze bestaande bedrijven. Bereikbaarheid via autowegen en openbaar vervoer is daarvoor belangrijk.

Toerisme en recreatie behoren tot de dragers van de nieuwe werkgelegenheid.

Wij streven er naar het aantal niet werkende werkzoekenden en het aantal mensen dat van een uitkering leeft maximaal gelijk te laten zijn aan het landelijk gemiddelde.

Het programma Economie en arbeidsmarkt bevat de volgende beleidsvelden

Economische Zaken, Landbouw, Markten, Sociale Voorzieningen & Arbeidsmarktbeleid, Volwasseneneducatie, Inburgering, Verkeer (bovenregionaal), Recreatie en Toerisme.

De speerpunten van het beleid

- Bevordering van behoud en uitbreiding van werkgelegenheid. De gemeente onderhoudt de relaties met de ondernemers en is actief bezig bedrijven te werven.
- Ondernemers kunnen rekenen op medewerking en begeleiding van de gemeente, er is bijzondere aandacht voor startende ondernemers en nieuwkomers.
- Bij het rijk en provincie wordt blijvende aandacht gevraagd voor versterking van de regionale economie.
- De gemeente zet zich in voor uitbreiding van de werkgelegenheid van het streekziekenhuis in Stadskanaal, bijvoorbeeld via een "business and scienceparc Refaja".
- De centra van Stadskanaal en Musselkanaal blijven aantrekkelijk voor ondernemers en winkelend publiek. Daarnaast gaat specifieke aandacht uit naar de functie en inrichting van het Stadsplein in Stadskanaal en het Willem Diemerplein en omgeving in Musselkanaal.
- Het bovengronds gratis parkeren blijft gehandhaafd.
- In samenwerking met het UWV-WERKbedrijf en regiogemeenten, worden inwoners die een beroep moeten doen op een uitkering begeleid naar betaald werk. De gemeente ontwikkelt daarvoor passend (re-integratie) beleid, waarbij ook aandacht is voor de maatschappelijke participatie van hen die langdurig geen werk kunnen vinden.
- De sociale werkvoorziening in de gemeente draagt bij aan het welzijn van de mensen die daar werken. De gemeente is medeverantwoordelijk voor het aanbod van voldoende werk door het werkvoorzieningsschap en werkt mee aan het terugdringen van de wachtlijsten voor de plaatsing van geïndiceerden.
- Voor de economische ontwikkeling van de regio bepleit de gemeente het ombouwen van de N366 en N391 tot autoweg (met ongelijkvloerse kruisingen) en het realiseren van een spoorwegverbinding Groningen-Emmen voor personenvervoer via Veendam en Stadskanaal.
- Toerisme en recreatie verder ontwikkelen als één van de economische dragers van de gemeente.
- Verdere uitwerking en uitvoering van het economisch beleidsplan 2010.
- De gemeente ontwikkelt met de agrarische sector gezamenlijke standpunten over de nationale herverdeling van middelen door verwachte veranderingen in Europese geldstromen. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de landbouw, de toeleveranciers en de verwerkende industrieën. De gemeente wil hierin actief opereren richting provincie en landelijke overheid.

Ruimte en Milieu

Doelstelling en beoogde effecten

Inleiding

Wij bieden onze inwoners en ondernemers een hoogwaardige woon-, werk- en leefomgeving. Bij de ontwikkeling van zowel landelijk als stedelijk gebied is duurzaamheid een leidend principe.

Wat willen wij bereiken?

Wij zijn een aantrekkelijke gemeente met goede mogelijkheden voor agrarische en economische ontwikkelingen.

Bescherming en ontwikkeling van natuur en landschap.

Reductie van afvalstoffen en CO₂-emissie.

Besparing op het gebruik van fossiele energie.

Het programma Ruimte en Milieu bevat de volgende beleidsvelden

Ruimtelijke Ordening, Groen- en landschapsbeleid, Grondexploitatie, Vergunningverlening en toezicht en handhaving, Afval, Water, Milieu, Milieubeheer, Bodem en Geluidhinder.

De speerpunten van het beleid

- Er wordt voor de gehele gemeente een structuurvisie vastgesteld.
- Verdere uitwerking van de nota Duurzaamheid.
- Wij participeren in de gebiedsopgave Veenkoloniën-Zuid (onderdeel van het Provinciaal Omgevingsplan 3).
- Herstellen en versterken van de cultuurhistorische kwaliteiten van en langs het Stadskanaal.
- Landschapontwikkeling Pagediep (verbindingszone Hondsrug-Westerwolde).
- Versterken van agribusiness op het Bedrijvenpark Zuid-Groningen.
- Aanpak zwerfvuilproblematiek.
- Geen ondergrondse opslag van kernafval.

Bestuur en Dienstverlening

Doelstelling en beoogde effecten

Inleiding

De gemeentelijke overheid heeft een belangrijke rol in het bieden van rechtszekerheid aan inwoners, ondernemers en organisaties. De gemeente voert die rol uit door gebruik te maken van de mogelijkheden die het heeft op het gebied van regelgeving en handhaving van regels. Betrokkenheid van de samenleving verhoogt het draagvlak. Waar de samenleving gebruikmaakt van de dienstverlening van de gemeente, is er meer en meer behoefte aan de inzet van digitale mogelijkheden. Het gemeentebestuur staat voor de opgave om haar rol in de samenleving op een open, integere en efficiënte manier te vervullen.

Wat willen wij bereiken?

Voor de dienstverlening door de overheid is de gemeente het eerste aanspreekpunt. Wij zijn een integere overheid die haar bestuurlijke en maatschappelijke rol verstaat.

Inwoners maken gebruik van hun mogelijkheid deel te nemen aan de planvorming, de service- en dienstverlening is klantgericht.

Regelgeving is gericht op de rechtszekerheid van inwoners en organisaties. De regelgeving en procedures gaan uit van de eigen verantwoordelijkheid en zijn daarom beperkt en zakelijk.

Het programma Bestuur en Dienstverlening bevat de volgende beleidsvelden

Openbare orde en Veiligheid, Brandweer en rampenbestrijding, Bestuursorganen, Bestuursondersteuning, Bestuurlijke samenwerking, Partnerschappen, Ontwikkelingssamenwerking, Externe communicatie, Rechtsbescherming en Burgerzaken.

De speerpunten van het beleid

- Inwoners, ondernemers en instellingen nemen deel aan de planvorming, vooral via het wijkgericht werken.
- De regeldruk wordt verminderd en procedures vereenvoudigd.
- Het gebruik van de digitale mogelijkheden wordt gestimuleerd.
- De gemeente communiceert actief, tijdig en transparant om daarmee het wederzijds begrip tussen gemeente en haar inwoners en publieksgroepen te bevorderen.
- Er wordt gestreefd naar een optimale dienstverlening, de één loketfunctie wordt gestimuleerd.
- Er wordt met de gemeenten Bellingwedde en Vlagtwedde verdere samenwerking aangegaan.

Financiën

Doelstelling en beoogde effecten

Inleiding

De overheidsfinanciën komen onder druk te staan. Het financieel beleid van de gemeente moet hier op aangepast worden.

Wat willen wij bereiken?

Wij voeren verantwoord financieel beleid en wij hebben een sluitende meerjarenraming. Er wordt een pakket aan ombuigingsmaatregelen samengesteld. Kwetsbare inwoners worden zoveel mogelijk ontzien.

Het programma Financiën bevat de volgende onderwerpen

Financiering en belegging, Belastingen, Waardering Onroerende Zaken, Algemene uitkeringen, Algemene uitgaven en Algemene inkomsten.

Uitgangspunten

Voor ombuigingen gelden de volgende uitgangspunten:

- Inwoners en ondernemers zijn verantwoordelijk voor hun eigen maatschappelijke en financiële situatie. Dit betekent dat minder op de overheid een beroep kan worden gedaan. Dit komt onder andere tot uiting in het subsidie-, verstrekkingen- en tarievenbeleid van de gemeente.
- Gesubsidieerde instellingen en gemeenschappelijke regelingen tegen het licht houden en keuzes maken waar bezuinigingen opgelegd gaan worden.
- De gemeente zal haar aanbod van regelingen en voorzieningen kritisch doorlichten om overlappingsen tegen te gaan.
- Bestuurlijk en/of maatschappelijk kan het behoud van voorzieningen worden afgewogen tegen lastenverzwaringen en/of tariefsverhogingen.
- Door het beleidsarm maken van de begroting voor deze raadsperiode kan een besparing ingeboekt worden op de apparaatskosten.
- Intensivering van de samenwerking met buurgemeenten.